

# NAPREJ

„ Glasilo jugoslovanske socialne demokratične stranke „

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan opoldne.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 36.—, za pol leta K 18.—, za četrt leta K 9.—, za mesec K 3.—. Za Nemčijo celo leto K 40.—, za ostalo tujino in Ameriko K 48.—.

Inserati: Enostopna petit vrstica 30 v; pogojem prostor 50 v; razglasi in poslano vrstica po 60 v; večkratni objavi po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Posamezna številka 14 vinarjev.

## Trst in samoodločba narodov.

Praške slavnosti, neudeležba italijanskih socialistov na teh slavnostih in tržaških Slovencev proslava obletnice majniške deklaracije, vse to je porinilo v ospredje vprašanje ali je jugoslovanska zahteva po Trstu pravična ali ne. Prišlo je tudi do polemike med »Edinostjo« in »Laboratorijem«. Poslednji se drži popolnoma pravilnega stališča, ki je za vsakega poštenega socialista edino mogoče, da imajo namreč avstrijski Italijani enako pravico kakor vsi drugi narodi, da odločajo sami o svoji usodi. Italijanske socialiste je razburilo zlasti dejstvo, da se je govorilo na omenjeni proslavi majniške deklaracije na način, ki ni puščal nobenih dvomov, da mora namreč Trst pripadati Jugoslaviji, naj je to Italijanom všeč ali ne. »Laboratorij« je odgovoril dr. Wilfan v tonu, ki je bil precej drugačen od govorov v Narodnem domu in s katerim je tudi izravnal nekoliko slab vtisk omenjenih govorov. Ali dr. Wilfan je le ena oseba. Njegov odgovor nam ne daje nikakršnega zagotovila, da je njegovo mnenje, mnenje vseh jugoslovanskih nesocialističnih strank. Pravim nesocialističnih, ker sem uverjen, naj se mi ne zameri, da bodo zavzele vse jugoslovanske socialistične stranke stališče italijanskih socialistov, ki je edino pravo in socialistično. Zato sem se nemalo začudil, da so se udeležili omenjene proslave majniške deklaracije tudi tržaški slovenski socialisti po svojem zastopniku. Zakaj? Čemu? Dosedaj sem iskal v »Napreju« zamašeno pojasnilo, iz katerega bi izvedel, kaj je vleklo sodruge v Narodni dom\*). Majniška deklaracija nam pove, to je res, da so se nesocialistične stranke sicer približale našemu staremu socialističnemu naziranju o samoodločbi narodov, da so pa v tem oziru daleč še za nami in nimajo nobenega namena se prikloniti našemu naziranju.

Tržaško vprašanje se je porinilo torej le bolj v ospredje od drugih tržaškemu podobnih vprašanj. Za to prednost se ima zahvaliti Trst svoji etnografski poziciji, svoji veliki gospodarski nalogi kot velik trgovinski emporij in svojemu obširnemu zaledju. To so one stare tržaške posebnosti, ki so bile tudi glavni vzrok, da se je pojavil italijanski iredentizem v Trstu kasneje nego v vseh drugih italijanskih krajih in da ni našel med tržaškimi italijanskimi trgovci nobenih ugodnih tal. Radi teh svojih posebnosti bo tvoril Trst z vsem svojim primorjem in z italijanskimi otoki v jugoslovanski Istri težko oviro vsakomur, ki bi reševal narodna vprašanja na pod-

lagi rezultatov dosedanjih meddržavnih in mednarodnih gospodarskih in političnih odnošajev. Bolj na kratko bi se reklo: bo trda kost za vsakogar, ki bi hotel rešiti narodna vprašanja v nacionalistično-imperialističnem zmislu. In ne bo se godilo Jugoslovonom nič bolje, ako bodo hoteli rešiti vprašanje pripadnosti Trsta in vse Istrske obali preko glav tamošnjega italijanskega prebivalstva in ne jemajoč v poštev nujnih potreb vsega neslovanskega tržaškega zaledja. Zato je način, po katerem se je govorilo v tržaškem Narodnem domu, naravnost škodljiv jugoslovanski ideji, ker s takimi govori odbijamo narode, s katerimi bomo morali vedno skupaj živeti, od sebe, mesto da bi jim dokazali z dejanji, da so naše besede o samoodločbi narodov enakovredne zanje kakor za nas.

Za socialno demokracijo je stališče, ki naj ga zavzame glede tržaškega vprašanja enako kakor glede drugih tržaškemu podobnih vprašanj, zelo lahko, enostavno in razumljivo vsem, ki nočejo videti v naših principih izdajstva in kaj še ne vsega. Socialna demokracija ne bo mogla nikdar zagovarjati ali podpisati take rešitve narodnega vprašanja, ki bi hranilo v sebi kati novih narodnih prepričkov in novih svetovnih vojn. Ako bi hoteli Jugoslovani anektirati Trst Jugoslaviji brez privolenja italijanskega prebivalstva, bi bilo to prvič nasprotno ideji, v imenu katere zahtevamo zase vse pravice. Bilo bi to nepolitično, nemodro, ker bi si s tem zredili na svojem narodnem telesu iredentističnega gada, ki ne bi miroval, dokler ne bi spravil nas in druge v nove vojne lopovščine. Zato je potrebno, da premislijo sodruzi dvakrat, preden gredo podajati na razne nesocialistične manifestacije svoje izjave. Pravična rešitev narodnega vprašanja je mogoča le tedaj, če se odpravi vse temeljne vzroke narodnih sporov. To velja še posebej za tako mešane okraje kakršni so primorski in za tako važno mesto, kakršno je Trst. Ako nimamo moči, da bi odpravili vzroke narodnih prepričkov in rešili vprašanje v socialističnem zmislu, bomo pač primorani sprejeti dana dejstva, kakor nam jih bodo prinesle razmere. Precej nespametno bi pa bilo, ako bi se silili v ospredje prav tja, kjer se hoče i brez nas narediti ravno to, kar bi se naredilo potem nas.

Stranka izvrši lahko svojo dolžnost napram narodu glede združenja vseh Jugoslovancev tudi brez mehaničnega združenja z nesocialističnimi strankami in ne da bi ji bilo treba se kompromitirati za take rešitve narodnih vprašanj, ki niso in ne bodo nikdar socialistične.

Iv. Sokol.

## LISTEK.

### Moja ura.

Mark Twain\*:

Času primerna hudomušna, a poučna povest.

Moja lepa, nova ura je šla poldrugo leto, ne da bi zaostajala ali uhajala in ne da bi se kak del kolesja zlomil, ali pa da bi kdaj obstala. Končno sem se popolnoma zanesel na svojo uro in mislil, da je v vseh ozirih brezhibna.

Nekega večera pa sem jo pustil, da se izteče. Zalaval sem zaradi tega, ker sem mislil, da pomenja kako nezgodo. Sčasoma pa sem se potolažil, navil uro in nastavil kazalec kar na slepo srečo. Svojim praznovernim slutnjam pa sem zapovedal, da me zapuste.

Drugi dan stopim v delavnico prvega urarja, da mi jo natanko naravna po času. Urar mi jo je vzel iz rok in jo začne naravnavati. Potem pravi:

»Za štiri minute zastaja — treba je premakniti regulator.«

\* Mark Twain je ameriško-angelski humorist splošno znanega slovesa.

Hotel sem ga zadržati — izkušal mu dokazati, da gre ura popolnoma pravilno. Toda ne; vse, kar je mogel ta osel v človeški podobi videti, je bilo, da zastaja ura za štiri minute in da treba premakniti regulator. In tako je tudi storil, dasi sem hodil okolo njega in ga prosil, naj pusti uro v miru.

Moja ura je začela prehitovati. In vsak dan je bolj prehitevala. Prvi teden se je je lotila mrzlica in žila ji je bila stopetdeset udarcev v secni. Po dveh mesecih je pustila za seboj vse ure v mestu in je bila za trinajst dni po koledarju naprej. Bila je že v novembru, dočim je oktobrsko listje šumelo še v vetru. Pomikovala je rok za stanarino, rok letnih računov in druge enake stvari tako hitro, da je nisem mogel mirno pogledati.

Nesem sem jo k urarju, da bi mi jo reguliral. Ta me je vprašal, če sem jo kdaj dal popraviti. Zanimal sem — ne, nikdar ni bila potrebna popravila. Toda z njegovih oči je sijala hudobna zadovoljnost, hitro je odprl uro, dal je pred oko nekaj kocki podobnega in je začel gledati v kolesje.

Rekel je, da se mora osnažiti, namazati in poleg tega regulirati — in naj pridem zopet čez teden dni.

Ko je bila moja ura osnažena, namazana in regulirana, je šla tako počasi, kakor nihalo cerkvene ure. Začel sem zamujati vlake, prišel sem povsod prepozno in

zamujal sem kosila. Ker sem bil kmalu za par dni nazaj, so me začeli terjati upniki in kazati neplačane menice. Kmalu sem bil nazaj za toliko, da sem si mislil, da se klatim po svetu, pa da sem ga izgubil z oči.

Do mumij in muzejev sem začel čutiti nekako prijateljstvo in željo, da bi jim povedal kaj novosti. Zopet sem šel k urarju.

Vzel jo je, ko sem čakajoč stal pri njem, in potem je rekel, da je cilinder »vtečen«. Zagotavljal mi je, da ga bo izpilil tekom treh dni. Po tej operaciji je šla ura »povprečno« dobro, toda to je bilo tudi vse. Pol dneva je šla kakor včlovečena hudobnost in začela je lajati, kašljati, kihati, sopsti in smrčati, da je že nisem mogel več poslušati. Gotovo ni bilo v deželi ure, ki bi jo utegnili primerjati z mojo.

Toda proti koncu dneva je začela zopet zastajati in porabila je mnogo časa, da je zopet dohitela druge ure. In tako je končno čez štiriindvajset ur kazala prav. Splošno je povprečno prav kazala in nihče ne bi mogel reči, da ne bi storila bolj ali manj svojo dolžnost.

Toda povprečna točnost je pri uri jako dvomljiva lastnost, zaradi tega pa sem jo nesel k drugemu urarju. Rekel je, da je zlomljeno pero. Odgovoril sem mu, da me veseli, če ni hujšega. Če pa hočem govoriti po pravici, moram povedati, da nisem niti slutil, kaj je pero,

# Poslano. Najvarnejša zastava miru je popolen uspeh 8. vojnega posojila

## Politični pregled.

— **Notranjepolitični položaj.** Kakor znano, je termin znanega Seidlerjevega ultimata potekel pretečeno soboto, ne da bi bila vlada izpregovorila svojo napovedano »odločilno besedo«. Nemško-radikalne stranke še vedno pritiskajo na Seidlerja, da naj ostane trden in da naj brez »garancij« nikakor ne privoli v sklicanje parlamenta. Včeraj bi se imelo na Dunaju vršiti posvetovanje zastopnikov Jugoslovanskega kluba in Češkega Svaza o političnem položaju. Posvetovanje je bilo odloženo, ker je bil poslanec dr. Korošec v domovini zadržan in tudi poslanca Klofač in Habermann nista mogla prispeti. Predsednik Češkega Svaza Staněk je še vedno bolan ter se je moral podati v kopališče Luchačovice. Posvetovanje se bo vršilo prihodnje dni. V nemških krogih se mnogo govori o možnosti novih pogajanj s Poljaki, ki naj bi revidirali svoje krakovske sklepe. Temu nasproti zatrjujejo v poljskih krogih, da poljski klub ne pozna nobenega kompromisa s sedanjim ministrskim predsednikom. Za 21. t. m. je sklicano zborovanje poljskih poslancev na Dunaju in brezdvomno je, da bo to zborovanje odobrilo krakovske sklepe. V parlamentu se tudi mnogo govori o izgledih velike ofenzive proti Italiji, kateri se pripisuje tudi v notranjepolitičnem oziru najdalekosežnejši pomen.

— **Dr. Gross posreduje.** Dunajska »Information« je baje iz zanesljivega vira izvedela, da bo predsednik poslanske zbornice dr. Gross sam poskušal razvozlati politični položaj. Začel se bo pogajati z voditelji posameznih strank in na podlagi doseženih vtisov skušal ustvariti skupna tla za delovno zbornično večino.

— **Za nemško navtično šolo v Trstu** hoče dati vlada Jugoslovonom odmeno s tem, da v navtične šole v Dubrovniku in Kotoru uvede hrvaščino tudi za one predmete, ki so se dosedaj poučevali italijansko. Torej nekaka kompenzacija...

— **Bosanska socialna demokracija in narodna koncentracija.** »Glas Slobode« glasilu bosanske socialne demokracije, piše: »Socialna demokratska stranka Bosne in Hercegovine principiarno odklanja sodelovanje v takoiimenovani »nacionalni koncentraciji«. Stranka vedno naglašala nujnost popolnega samostojnega političnega boja proletariata in nima z nobeno jugoslovnsko buržoazijsko stranko nobenih skupnih potev niti ciljev v nobenem vprašanju.«

— **Poljski državni svet.** O poljskem državnem svetu poročajo iz Varšave, da je bil imenovan za njegovega maršala Frančišek Pulawski in da bo imel razmeroma redko plenarne seje. Vse delo bodo izvršile komisije.

Prva seja državnega sveta bo najbrže 1. avgusta ter bo vlada predložila svoj program. Državnemu svetu bodo predloženi zakonski načrti o sklicanju in otvoritvi prvega poljskega deželnega zbora, o volilnih redih za obe zbornice, o vojski, o upravni organizaciji kraljestva, o organizaciji finančnih oblasti, o podelitvi poljskega državljanstva in odredba glede varstva najemnikov. Tudi bo sklepal državni svet o svojem lastnem poslovanju.

— **Saška socialno-demokratska stranka** je imela v Draždanih svoj prvi strankini zbor med vojsko. Stranka, ki je imela pred vojno 127.000 članov, jih ima danes 23.000. 70.000 pristašev je v vojni, 62.000 jih je prestopilo skupno z organizacijami neodvisni socialno-demokratski stranki, tako da je zgubila stranka na organizacijah 22.000 članov. Scheidemanov oportunizem je končal stranko. Neodvisni socialisti so na Saškem za 47.000 članov močnejši nego stari socialisti.

— **Neodvisni socialisti proti vojnemu posojilu.** Mestna skupina neodv. soc. dem. stranke v Frankfurtu je izključila iz organizacije dva člana, ker sta podpisala vojno posojilo.

— **Kako delajo z vsenemškimi hujšakci na Bavarskem.** V Monakovem je bil obsojen urednik lista Vsenemcev »Wirklichkeit« grof Bothmer na globo 1440 K radi vsenemškega hujškanja. Skoro neverjetno, a — res.

— **Aneksijski grof Reventlow in poljsko vprašanje.** Mož železne pesti pri pisalni mizi, vsenemški aneksijski grof Reventlow, kriči že nekaj tednov proti »rešitvi« poljskega vprašanja v avstrijskem zmislu. Zveza sem, zveza tja: »Avstro-poljsko vprašanje smatramo, da ne bo nobenega dvoma, za neprimerno. Našega stališča ne narekuje niti sovraštvo, niti aneksijska pohlepnost, temveč prepričanje, da ima edino Nemčija voliti, kaj varuje oziroma ogroža njen življenjski interes. Tega priproste vprašanja ne morejo v drugačnem zmislu rešiti niti osebni razgovori, niti menjajoče, mimoidoče politične konstelacije. Poljske nacionalne zahteve niso pri tej rešitvi v prvi vrsti merodajne, temveč nacionalna pravica Nemčije. Ako si ti okoliščnosti medsebojno nasprotujeta, je to obžalovanja vredno, spremeniti se pa na tem ne da ničesar.« Kako pa, — seveda le proposito — če bi zahteval življenjski interes Avstro-ogrske »rešitve« poljskega vprašanja v avstrijskem zmislu. Potem bi odločevala po mnenju vsenemškega grofa, le pravica močnejšega, torej pruska Nemčija proti Avstriji. In najnovejša poglajbljena zveza?

— **Položaj v Rusiji.** Ruski kurir, ki preko Stockholma potuje v Anglijo, je napram dopisniku »Arbeiter-Zeitung« izjavil, da se je položaj glede prehrane v Petrogradu znatno izboljšal. V Petrogradu in v Moskvi vlada popolen mir. V vladnih krogih se ne boje več kekega protirevolucionarnega gibanja, čeravno je bila Savinkova zarota jako dobro organizirana. — Med vladama donskih in kubanskih kozakov se je sklenila pogodba, ki priznava medsebojno notranjo avtonomijo in določitev mej v svrhu odpora proti anarhiji v ozemlju Dona, Kubana in severnega Kavkaza.

— **Iz dežele krušnega miru.** Odkar je v Ukrajini kruh zopet izročen svobodni trgovini, narašča cena od dne do dne. V treh dneh je v Kijevu poskočila cena rženega kruha od 95 na 100 kopek, za ruski funt (410 gramov) od 185 na 200 kopek. Pšenični kruh se je prodajal dne 20. maja po 2 rublja in 20 kopek, odnosno 35 kopek. Maksimalne cene so znašale 28, odnosno 35 kopek. Funt moke je veljal dvainpol rublja. Ogromno zvišanje cen je posledica špekulacije, ker je dežela preplavljena od ljudji, ki kupujejo živila za inozemstvo.

— **Kamenjev na Finskem interniran.** Kamenjev, ki je — kakor znano — imenovan za poslanika ruske republike na Dunaju ter je bil na poti na Dunaj na Finskem vjet in interniran, se v privatnem pismu pritožuje, da se ravna z njim kakor s kaznjencem. Postopanje ljudi, ki imajo na Finskem v rokah oblast, je tem bolj čudno, ker

hitro, da jih ni bilo mogoče razločiti. Za štiriindvajset ur je rabila šest do sedem minut in potem se je ustavila s pokom.

Težkega srca sem šel še enkrat k urarju in sem gledal, ko jo je razdeval. Sklenil sem, da ga trdo primem, kaj je pravzaprav z uro. Stala je dvesto dolarjev in dvado tritisoč sem jih dal za popravo. Ko sem čakal in gledal, sem spoznal v urarju starega znanca — bivšega mazzača koles pri parnem stroju. Natanko je pregledoval posamezne dele, ravno tako kakor so ogledovali drugi urarji, potem pa mi jo je dal nazaj z isto gotovostjo, kakor drugi:

»Preveč dela pane — obesiti morate varstveni ventil na monkijev vijak.«

Pri priči sem mu razbil glavo in ga pustil pokopati na svoje troške.

Moj stric William — sedaj je žal mrtev! — je navadno rekel, da je konj dober šele, kadar enkrat pobegne in da je ura dobra, dokler je ne dobe v roke popraviljanci. In začuden je povpraševal: Kaj postanejo vsi kotlarji, puškarji, čevljarji, kovači in mazalci koles, katerim gre tako slabo! Toda tega mu ni mogel nihče povedati.

je v Rusijo potujoči ruski kurir brez kake ovire potoval skozi Finsko.

— **Mednarodna konferenca.** Iz Haga se poroča, da je Troelstra svoje propagandistično potovanje po severni Holandski prekinil ter se vrnil v Hag, kjer se pripravlja za potovanje v Pariz in London. Troelstra in Branting sta že dobila potno dovoljenje za Anglijo.

— **Vladna kriza v Bolgariji.** Kakor se iz Sofije brzojavno poroča, je ministrstvo Radoslavov podalo kralju ostavko, katero je kralj tudi sprejel. Že delj časa je imel kabinet Radoslavov težavno stališče. Opozicija je, nezadovoljna z uspehi bukreškega oira, spodkopavala vladi tla čes, da je vlada nezadostno branila narodne interese Bolgarije. Opozicija se upira kondominiju v severni Dobrudži in rešitvi turško-bolgarskega spora. A še tretje vprašanje je, ki je v prvi vrsti povzročilo odstop Radoslavovega kabineta: grško-bolgarsko vprašanje. Opozicija zahteva, naj osrednje države napovejo Grški vojno. Ker tega niso storile, je opozicija proti Radoslavovu zadobila tim večjo oporo v narodu, ker ljudstvo spošno zahteva Solun za Bolgarijo. Sestava nove bolgarske vlade bo vsled tega nalezela na velike težave.

— **Republika Peru zaplenila nemške ladje.** »Daily News« poroča iz Newyorka: Republika Peru je zaplenila šest nemških trgovskih ladij, ki so se nahajale v pristanišču Callao. V Združenih državah so mnenja, da je ta ukrep peruansk erepublike posledica nemške podmorske vojne na atlantskem obrežju. V Washingtonu se pričakuje, da bo temu vrgledu sledila tudi republika Chile.

— **Japonske čete na Kitajskem.** Renterjevemu uradu se poroča iz Tokia: Vsled nemirov, ki so izbruhnili v kitajski provinci Kvantung, so bile tamkaj izkrcane japonske pomorske čete.

## Dnevne beležke.

— **Na c. kr. drž. realki v Idriji** se vrši vpisovanje za I. razred dne 28. junija od 10. do 12. ure dopoldne pri ravnateljstvu. Učenci naj v spremstvu staršev ali njih namestnikov prinesejo s seboj rojstni list in t. zv. obiskovalno izpričevalo zadnje ljudske šole. Zunanji se lahko priglasijo tudi pismeno, ako pošljejo do 28. junija omenjeni listini. Sprejem neizkušnje se vrše isti dan popoldne od 2. ure dalje.

— **Kje je fižol?** Kmalu bo leto dni, odkar smo dobili mestni prebivalci od aprovizacije zadnji fižol. Vedno se nam je obetalo, da ga dobimo takrat, ko ga žitni zavod odda ljudstvu za seme. Sedaj bo kmalu novi pridelek, toda starega, ki ga ima žitni zavod še veliko v svoji zalogi, ga dobi gladno prebivalstvo, šele prvi četrt kile na močnate izkaznice po 2 K 40 vin. kg. Žitni zavod ga je delil po večje množine po 1 K kg, tudi takim kmetovalcem za seme, ki so svoj lastni pridelek po oduških cenah prodajali prekupcem. Kdo je zakrivil razlike teh cen, nam ni znano? Blago je pa eno in isto!!! Koliko fižola, tega najpotrebnejšega živila, se je letos iztihotapilo iz Kranjske? To bi vedeli najbolje povedati železniški uslužbenci, ki marsikaj vidijo!! Občinstvo se tem potom obrača do slavne mestne aprovizacije s prošnjo, da posreduje pri žitnem zavodu, da isti takoj odda večje množine fižola po ceni, kakršni ga je oddajal kmetovalcem za seme, za gladno mestno prebivalstvo. To je tisti fižol, ki je namenjen za mestne in industrijske krole. Posebno je to potrebno sedaj, ko nam hočejo zmanjšati kruh!!

— **Železničarji imajo zlate čase.** Železničarji so dobro preskrbljeni. Take govorice čujemo večkrat, ne da bi se prepričali, če so resnične. Da bomo tudi v tej stvari nekoliko bolj na jasnem, naj navedemo, kakšen blagoslov je železniška aprovizacija za železničarje. Železničarska rodbina, ki šteje domala deset oseb, je prejela minuli mesec tele stvari: 2 in tričetrt kile moke, 2 kili ječmenčka, 7 in pol kil sladkorja, 6 in pol kil graha (namesto polentne moke, grah je star), 9 kil Frauenloba (pralno sredstvo) in kruh. To je vse in nič drugega. Koliko je pravih živil med tem blagom? (Frauenlob je menda delikatesa!!) Račun ne znese niti 30 K, čeprav je blago drago. Kje je mast, kje so druga živila, ki jih potrebuje večja družina. To, kar je prejela od aprovizacije ta družina niti za eno osebo ne zadostuje. Državni gospodje najvišji in najnižji imajo druge vires, zato se pa ne zavedajo in ne brigajo, kako žive rodovine trpinov, ki nimajo »zvez«.

— **Hišnim posestnikom!** V zmislu razglosa ministra za socialno skrb sporazumno z ministrom za notranje stvari in Justico z dne 28. marca 1918, glede na stanovanjsko preskrbo, se smejo v ozemljih, v katerih je nastalo izredno pomanjkanje stanovanj, porabiti za stanovanja tudi prostori, ki dosedaj po veljavnih predpisih niso veljali kot primerni zanja. Na podlagi tega razglosa pozivlja mestni magistrat vse hišne posestnike, ki bi hoteli v njih hišah se nahajajoče prostore, ki se doslej niso rabili za stanovanja (tudi podstrešja) spremeniti v stanovanja in je oddati v najem, da se nemudoma zglaše v mestnem stavbenem uradu, kjer dobe nadaljna pojasnila in navodila. (Hm! Op. ured.).

— **Najden utopljenec.** V soboto popoldne so našli v Rakovniškem bajerju utopljenega oženjenega hišnika iz

toda napram tujcu se vendar nisem smel pokazati takega bedaka. Popravil je pero; toda, kar je ura pridobila v enem oziru, je izgubila v drugem. Nekaj časa je šla, in potem je zopet obstala za nekaj časa, potem je zopet šla in tako naprej, pri čemer si je poljubno izvolila posamezne presledke. In vsakikrat, ko je začela iti, je sunila, kakor puška. Nekega dne sem si podložil prsi z bombažem, končno sem pa nesel uro k drugemu urarju.

Ta jo je popolnoma razdril in je potem vrtel posamezna kolesca pod svojim steklom. Rekel je, da mora biti napaka pri zobeh kolesja. Popravil jo je in jo iznova spravil v tek. Sedaj je postala dobra, le da sta se kazalca vsakih deset minut stisnila skupaj kakor škarje ter se potem obenem vrtela naprej. Najstarejši človek na svetu s tako uro ne bi mogel povedati, kje ima začetek ali konec dnevnih čas in zaradi tega sem šel pa dal iznova popraviti uro.

Ta urar je rekel, da je kristal zviti in da se je veržica zavozljala. Tudi mi je pravil, da je treba del kolesja podložiti. Preskrbel je vse to in nato je deloval moj časomer popolnoma pravilno, samo da je lupatam, ko je šel kakih osem ur dobro, začelo v njem šumeti, kakor bi bil poln čebel in kazalci so se začeli vrteči tako

Wolfove ulice št. 12, Filipa Dereanija, rojenega ter pristojnega v Št. Vidu pri Zatičini. Ker je bil oblečen, je vsekako domnevati, da je šel sam v vodo, sosebno še, ker mu ni bilo poznati nobenih znakov kakega nasilja. Nesrečnej je odšel že v torek od doma in se mu je menda toliko omračil um, da si je končal življenje.

— **Deželna poslovalnica za oblačila** naznanja, da se nadaljuje priprave za ljudsko blago na izkaznice A v sledečem redu: dne 20., 21., 22. in 24. t. m. stranke z začetno črko P; dne 25. in 26. t. m. R, dne 27. in 28. t. m. S, dne 1. in 2. julija S, dne 3. in 4. julija T, dne 5. in 6. julija U, dne 8. in 9. julija V, dne 10. in 11. julija Z in dne 12. in 13. julija Ž. Uradne ure so od 9. do tričetrt na 12 dopoldne in od 2. do 4. popoldne. Pisarna Šolski drevored štev. 2.

— **Deželna poslovalnica za oblačila** opozarja vse trgovce, da je v smislu razglasa trgovskega ministrstva z dne 5. junija 1918 drž. zak. štev. 202 prodaja brez izkaznic sledeče vrste čevljev: sandali z lesenimi podplati, popolnoma leseni čevlji, čevlji vseh vrst in copate, na katerih ni nobenega dela iz usnja ali iz tekstilnega blaga, ki je podvrženo izkaznicam, čevlji iz pletene slame, galoše in kopalni čevlji.

— **Pozvedbe vojne škode.** Po ukazu ministrstva za deželno brambo se bodo v kratkem izvršile pozvedbe vojne škode, toda za enkrat le v informacijo, ker zbornica še ni sklenila tozadnega zakona. Pozvedovalce bodo vidne poškodbe na premočninah in neprimičninah in sicer škoda, povzročena po sovražniku, po lastnih in zaveznikih četah, po izgredih in ropanju. V ta namen bodo služile posebne tiskovine, katere razdeli glavništvo posameznim občanom. Vzorce bodo izpolnjevale strankam osebe, ki dobe pravočasno potrebna navodila od glavarstva. — Taka pozvedovanja, četudi imajo, za enkrat le informativen značaj, so bila že kdaj potrebna. Marsikatera škoda na privatni lastnini se ne bo dala več dognati, ker je že popravljena, vsled česar bo le naše ljudstvo prikrajšano.

— **Tragičen dogodek.** Lina Milost, hči našega sodruga Milosta iz Trsta, je predvčerajšnjim podžigala ogenj s petrolejem in nesreča je hotela, da se je ožen prijel in jo do smrti ožgal. Sodružica Milost je imela 16 let, bila je jako nadarjena in pri vseh priljubljena ter imela dobro diletantinjo na gledališkem odru v »Delavskem domu«. Nastopala je že tudi na shodih mladinske organizacije kot govornica. Tragična smrt je uničila nje življenje in vse upe njenih staršev. Sodruga Milost in nje družini izrekamo naše srčno sožalje ob tem bridkem dogodku.

— **Delavske zadrug v Trstu za svoje nastajence.** Nadzorovalni svet je dovolil uslužbencem zadrug povzročanje plače v znesku okoli 100.000 kron.

— **Meso v Trstu.** Te dni so goveje meso prodajali v Trstu po 26 K kilogram, konjsko pa po 16 K. Kam smo prišli!

— **Brivski pomočniki v Trstu** so si izbojevali nedeljski počitek. Minulo nedeljo so bile vse brivnice zaprte. Občinstvo se bo temu lahko privadilo.

— **Omejitev v brzojavnem prometu.** Uradno razglasa: Brzojavni promet je tako obsežen, da državno brzojavno vodstvo ne more več ustreči vsem zahtevam. Vse predložitve privatnih brzojavk mora mnogo privatnih brzojavk razpošiljati navadna pošta. Brzojavna uprava vbodoče za redni brzojavni promet ne more več jamčiti in tudi ne prevzema tozadnega nobene odgovornosti, nasprotno je prisiljena, da še bolj omeji brzojavni promet, ako se ne omeji občinstvo na razpošiljanje le najnujnejših privatnih brzojavk. V lastnem interesu se občinstvo pozivlja, da ne oddaja vbodoče več sožalnih in podobnih brzojavk.

— **Železniški tatovi pred mariborsko poroto.** Viktor Draženović, Golubović, J. Jutrin in Stanković so na železniški progi Zagreb-Zidani most meseca januarja t. l. izvršili velike tatvine. Izstopali so na raznih postajah in se pomešali med gnečo ter pri tem okradli potnike na prav nesramen način. Dne 7. januarja so raznim ljudem ukradli čez 4000 K. Glavni krivec Mato Matković je pred razpravo pobegnil iz preiskovalnega zapora. Obsojeni so bili: Draženović na tri leta, Golubović in Jutriša na pet let in Stanković na eno leto težke ječe.

— **Velika goljufija.** Te dni je bila na Dunaju izvršena velika goljufija, katere povzročitelj dosedaj še niso v rokah policije. Ljubljanska tvrdka Sever & Komp. je naročila pri neki dunajski veletrgovski večje množine semen ter je istočasno z naročilom izstavila akreditiv pri Jadranski banki, glase se na 50.000 K. Naročeno blago je tvrdka poravnala potom poštne hranilnice, ter se ni poslužila svote pri Jadranski banki. Naknadno pa se je izkazalo, da je 5. t. m. neki mlad mož s pooblastilom dvignil pri Jadranski banki onih 50.000 K. Legitimiral se je kot uradnik dunajske veletrgovke, pri kateri je ljubljanska tvrdka naročila semena, z imenom Mack. Takojšnja pozvedovanja so dognala, da je goljufijo izvršil najbrž prokurist dunajske firme, Edlinger, in sicer v zvezi z več tovariši. Nadaljna pozvedovanja so v teku.

— **Ta pa zna!** »Reichspost« poroča, da je priznal neki dunajski žid, ki se bavi tri leta z govejo kupčijo, 7 milijonov lastnega imetja, da si je začel trgovino s 6000 K.

— **Pomanjkanje žveplenk v — Sušici.** V Sušici, kjer so velike tovarne za vžigalice, vlada veliko pomanjkanje teh. Je to skoro neverjetno, a tudi v premogokopnih revirjih ni — premoga. Pri nas je vsaka nemožnost možna.

— **V Krakovu nimajo nič moke.** »Glos Narodu« poroča, da ni vojaški urad mestni občini za ta teden dodelil nič moke in radi tega tudi konsumentje ne bodo prejeli nič moke niti ješprenja. Polagoma torej začenja, kar smo dolgo pričakovali!

— **Žetev na Ogrskem** se je pričela ter je baje splošno boljša kakor lansko leto. Vlada pa veliko pomanjkanje delavcev in na veleposestvih v obdonavski nižini plačujejo delavce na polju poleg hrane po 50 do 55 K na dan. Najmanjša dnevna mezda znaša po 25 kron.

— **Gorski strelski polk štev. 2** je bil nedavno premeščen, kakor smo poročali, iz Ljubljane v Ems na Zgornje Avstrijskem. Premestitev je »priporočal« tudi kranjski deželni glavar dr. Šušteršič. Zdelo se mu je to potrebno glede na politične razmere, ki razburjajo sedaj južne pokrajine monarhije.

## Shodi.

**Zidan most.** Dne 20. junija ob 8. zvečer se bo vršil v hotelu Juvancič skupni protestni shod organiziranih železničarjev iz celiskega, litijskega in brežiškega okraja. Vsi prosti železničarji iz teh okrajev naj se udeleže shoda! Dnevni red: Življenske razmere (obleka, obutev); volitev delegata na Dunaj za splošne pritožbe v okrajih. — Ob 7. zvečer je pa še zaupniška in odbojna seja.

**Hrastnik.** V nedeljo, dne 23. t. m. ob 3. pop. se bo vršil javen društven shod podružnice Unije rudarjev v dvorani konsumnega društva v Hrastniku. Ker je shod jako važen, je dolžnost vseh, da se ga udeleže. Po shodu prosta zabava.

## Vojna.

Bitka na jugozapadu traja dalje. Naše armade se nahajajo v ljutem boju proti rastočemu sovražnemu odporu. Ob Piavi napadamo dalje, v gorovju, kjer so zbrali Italijani izredno močne čete, pričakujejo glavni sunek naše ofenzive s Tirolske fronte, se omejujemo začasno na odpor proti sovražnim napadom. Italijani nadaljujejo svojo akcijo, a sovražni napadi včeraj niso imeli uspeha ter so se razbili ob hrabrosti in vztrajnosti naših alpskih polkov.

Velikega pomena za nadaljnji potek naše celotne akcije je napredovanje naših čet ob Montellu. Tu je glavna točka italijanskega centra. Dosedaj so naše čete dosegle tukaj le neznatne uspehe. Odločitev prvega dneva bitke je bilo pričakovati v gorovju, a izvršitev načrta doslej ni prišla do zamišljenega razvoja vsled pripravljenega italijanskega protinapada. Pripravljalni štadij za prihodnji veliki napad tukaj še ni dovršen.

Prejeli smo naslednja brzojavna poročila:

### Ofenziva proti Italiji.

**Dunaj, 18. junija.** Uradno se razglasa: Bitka na Benečanskem se nadaljuje. Armada generalnega polkovnika barona Wurma prodira na raznih mestih; njeno južno krilo je v neprestanem boju dospelo do kanala Fossetta. Generalni polkovnik nadvojvoda Jožef je razširil uspehe zadnjih dni v ozemlju Montella. Italijanski protinapadi so se izjalovili. Uplenili smo v tem ozemlju doslej 78 topov, med temi nekatere najtežjega kalibra. Na obeh straneh Brente je sovražnik zopet brez uspeha naskakoval naše nove pozicije. Ravno tako brezuspešni so bili ponovni angleški napadi južno Asiaga. Število vjetnikov se je zvišalo na 30.000 mož, število uplenjenih topov na 120. Uplenjene strojne puške in drug vojni material še ni preštet. — Šef generalnega štaba.

**Dunaj, 18. junija.** Iz vojnoporočevalskega stana se poroča: Vkljub skrajno neugodnemu vremenu na celi fronti ni popustil ogromni pritisk naših že na zapadnem bregu Piave stoječih armad, ki so na nekaterih mestih prodrle že dalje v deželo. Vršili so se izredno ljuti boji zlasti med obema važnima železnicama, ki vodita pri San Dona in Ponte di Piave preko zadnje omenjene reke. Ozemlje onkraj Piave je ostalo trdno v naših rokah. Uspeh dokazuje dejstvo, da smo osvojili približno šest kilometrov sveta, katerega smo korakoma morali iztrgati sovražniku. Višinski hrbet Montella, ki je najvažnejša točka naše gornje črte ob Piavi, smo

zavarovali z močnimi četami. Številni sovražni protinapadi, ki so bili vsi gladko odbiti, in dejstvo, da smo v tem ozemlju vjeli nad 8000 Italijanov in vplenili 75 topov, dokazujejo važnost in pomen za to točko izvojevanih bojev in uspehov. Tudi angleški napadi južno Asiaga niso imeli nobenega uspeha. Posebno pohvalo zasluži tudi požrtvovalno delovanje naših letalcev, ki so z bombami in strojnimi puškami učinkovito podpirali delovanje prodirajoče infanterije.

### Nemško vojno poročilo.

**Berlin, 18. junija.** Iz glavnega stana se poroča: Armada skupina kraljeviča Ruprechta: Sovražna artiljerija je v nekaterih odsekih flanderskega bojišča, ob obeh straneh Lyse, med Arrasom in Albertom razvijala živahno delovanje. Po srditim topniškem ognju je sovražnik proti polnoči južozapadno Alberta prestopil k napadu. Bil je krvavo odbit; mnogo vjetnikov je ostalo v naših rokah. — Armada skupina nemškega cesarjeviča: Južozapadno Noyona in južno Aisne naraščajoč artiljerijski ogenj. Delni sovražni napadi severno Aisne in severozapadno Chateau Thierry so bili zavrženi.

### Italijansko vojno poročilo.

**Dunaj, 18. junija.** Italijansko vojno poročilo z dne 17. junija poroča: Na asijski visoki planoti in ob Monte Grappa se sovražnik, ki je imel 15. t. m. ogromne izgube, omejuje na odpor proti našim napadom, ki so na nekaterih točkah dosegli uspehe. Ob Piavi pa se bitka nadaljuje z vso srditostjo. Sovražnik neglede na svoje izgube sili naprej ter skuša razširiti svoj uspeh ob Montellu, da čim prej prestopi v benečansko dolino. Razvili so se ljuti boji v črti Ciano-Montello-S. Andrea. Naše čete so se obdržale v svojih pozicijah ob reki od S. Andreja do Fossante ter so uspešno ovirale nadaljnjo prodiranje sovražnika v okolišju San Dona. Vjeli smo dosej 120 častnikov in nad 4500 mož ter sestrelili v zadnjih dveh dneh 44 sovražnih letal.

## Zadnje vesti.

### Parlamentarni položaj.

**Dunaj, 18. junija.** Pogajanja med nemškimi nacionalci in Poljaki so veljala v prvi vrsti predpripravam za zborovanje poljskega kluba, ki se ima vršiti v petek in kjer naj Poljaki revidirajo in opuste svoje strogo opozicionalno stališče, da se omogoči skupno zasedanje parlamenta. Pogoji poljskega kluba so zelo dalekosežni in vprašanje je, če bodo mogle prevzeti nemške stranke kakršnokoli jamstvo za izpolnitev njihovih zahtev. Taka zahteva je n. pr. avstro-poljska rešitev, ki pa jo je, kakor znano, Nemčija odklonila. Ako se poljska opozicija ne omili, se računa s formalno demisijo Seidlerjevega kabineta. Menijo pa, da ostane kabinet čez poltje na svojem mestu.

### Znižanje količine kruha na Dunaju.

**Dunaj, 18. junija.** Za danes zvečer je sklican dunajski delavski svet na posvetovanje. V socialno-demokratskih krogih se govori, da bo delavski svet sklenil resolucijo, ki zahteva takojšnje sklicanje parlamenta in odstop Seidlerjeve vlade.

**Dunaj, 18. junija.** Dunajski občinski svet je sklenil danes resolucijo, v kateri odločno protestira proti znižanju količine kruha ter zahteva, naj vlada svoj ukrep brez odloga razveljavi.

### Ogrsko-hrvatska konferenca.

**Zagreb, 18. junija.** Ban Mihaelović in zastopniki hrvatsko-srbske koalicije se vrnejo danes v Budimpešto kjer se bo jutri nadaljevala konferenca z merodajnimi ogrskimi državniki in politiki. Po konferenci odputuje ministrski predsednik dr. Wekerle na Dunaj, da v auidienci poroča vladarju o hrvatskem vprašanju. Na konferenci se razpravlja o znanih aktualnih vprašanjih naše sedanjosti in bodočnosti. Dosedanja posvetovanja so bila le informativnega značaja.

### Novi bolgarski kabinet.

**Sofija, 18. junija.** Kralj je poveril Mahinovu sestavo novega kabineta.

### Ob otvoritvi rumunskega parlamenta.

**Bukarešta, 17. junija.** Rumunski kralj Ferdinand je otvoril danes parlament s prestolnim govorom. Med drugim je izjavil, da je privedel velikodušen patriotizem monarhijo v boj, da pa je morala slednjič omagati, ker je bila navezana le na lastna sredstva, kajti sovražni odpor je bil prehud. Da si ohrani svoj obstoj, je bila Rumunija prisiljena skleniti mir. Dalje je izrazil kralj svoje simpatije nad priklonitvijo Besarabije bratskemu ozemlju in želel njenim prebivalcem procvit ter prosper v zvezi s svojimi rojaki v novi državi. Parlament je prešel nato na dnevni red.

### Dogodki v Italiji.

**Rim, 18. junija.** »Agenzia Stefani« poroča: Kralj je dne 14. junija v spremstvu generala Diaza in števil-

nih generalov obiskal češko-slovaški zbor, ki se je uvrstil v italijansko bojno fronto. Zbor je pozdravil kralja s češko himno. — Ministrski predsednik Orlando in minister Bisolatti sta odpotovala v bojno ozemlje. Na italijanski bojni fronti je nameščenih približno 5000 topov. Grmenje topov se sliši v Padovo in Benetke.

#### Kriza na Francoskem.

Bern, 18. junija. Clemenceaujevega padca je pričakovati v najbližjem času. Za naslednika sta določena baje Briand in Painlevé. Briand in Barthou sta izjavila, da sta pripravljena, sestaviti koalicijsko ministristvo.

Geneve, 18. junija. »Journal de Debats« piše v svojem tretjem članku o možnosti miru, naj se v francoski zbornici po končani ofenzivi temeljito razpravlja o mirovnem vprašanju.

## Aprovizacija.

Aprovizacija in malomarnost nekaterih strank in trgovcev. Mestni magistrat in aprovizacijo obremenjuje najbolj one stranke, ki radi lastne malomarnosti nikdar ne vedo, katero blago oddaja mestna aprovizacija, ter na kateri čas je določena prodaja. Če je n. pr. prodaja moke razpisana na pet dni, nimajo časa, da bi jo kupili, temveč prilete raje pet ali osem dni po končani prodaji na magistrat, da se jim podaljšajo zapadle karte, ker so baje založile karte ali pa pozabile iti po blago. Neglede na to, da so karte veljavne le za tisti čas, ki je natiskan na karti in se veljavnost kart po tem času sploh ne sme in ne more podaljšati, in da se blago sploh ne sme oddajati za nazaj — ker živi vsak človek naprej in ne nazaj — je taka malomarnost tembolj neupravičljiva — ker človek, ki nima doma nobene zaloge živil — sploh ne more zamuditi časa prodaje, temveč komaj čaka trenutka, da si more kupiti blago. Take malomarnosti so v Ljubljani tembolj neodpustljive, ker se v nobenem mestu v Avstriji toliko ne skrbi za objavo prodaje aprovizacijskega blaga kakor v Ljubljani. V drugih mestih morajo letati stranke v razne okraje, da izvedo iz nabitkov na nekaterih lišah, kje in kdaj se oddaja kako blago. Kako mora biti to prijetno po zimi — si je lahko misliti. V Ljubljani pa — kjer stranke lahko doma za pečo zvedo čas prodaje in vrsta blaga, tako da se jim sploh ni treba truditi iz hiše — pa zahtevajo še vedno kake izjeme — če ne dgruča pa za kratek čas. Take stranke, ki so skoraj vedno ene in iste, menda čakajo na koga — ki bi jih peljal za roko v trgovino; pomislijo pa ne, da so trgovci po končani prodaji že napovedali blago — da se je isto že zaračunalo za drugo prodajo, da so računi že sklenjeni itd. Pa zakaj bi radi mudnih strank ne delali novih računov in novih nakazil. To jih prav nič ne razburja — saj gre to delo na rovaš aprovizacijskega uradništva. Stranka hoče blago — in če ga vsled lastne malomarnosti ne dobi, zabavlja čez aprovizacijo, da ni reda itd. Ako se pa hoče pri takem aparatu, kakor je aprovizacija, ki mora imeti v evidenci vsako karto, ki se izda, vse trgovine in tu izdano in ostalo blago, vzdržati red — in to ni ravno lahko pri 70.000 prebivalcih, katero število se merja vsaki dan, tako da so računi vsak trenutek drugačni — se morajo reda navaditi predvsem stranke same, ker je sicer vsako redno poslovanje aprovizacije izključeno. Če bodo n. pr. hodile stranke na magistrat ali na Poljansko cesto par dni po končani prodaji po blago, katerega oddaja aprovizacija iz lastnih skladišč, za kar ima zaposleno gotovo število oseb, katere po končani prodaji nujno rabi drugje, je umljivo, da se s tem ne obremenjuje le po nepotrebnem aprovizacije, temveč se povzroča tudi nered, katerega občutijo potem po nepotrebnem tudi druge stranke, ker se osobe istočasno ne more raztrgati na več krajev. Če bodo v prihodnje vsled zamude trpele stranke kako škodo, naj isto pripišejo sami sebi, ker se v tem oziru ne bode delalo več izjem. Isto nerednost povzročajo tudi nekateri trgovci — oziroma prodajalci aprovizacijskega blaga. Nešteto krat je bilo že objavljeno, da mora trgovec, ki je od strank sprejel toliko kart, kolikor je dobil blaga — takoj — ko se zglašijo še kaka nova stranka z njegovo karto — zglašiti na magistratu ter naznaniti, da ima že toliko kart, kolikor je dobil blaga, ter da za nadaljne karte nima več blaga. Ni namreč izključeno, da pri toliko stotisoč kartah, ki se izdajajo na mesec, dobi kak trgovec kako karto več kakor je dobil blaga. Če se to dokaže magistratu, tedaj se stranki zamenjajo karte za drugo trgovino. Če pa trgovec stranko kratkomalo pošlje na magistrat, z izgovorom — nimam več blaga — ne da bi preje ali istočasno predložil karte, tedaj stranki ni mogoče zamenjati kart, ker bi sicer brezvestni trgovec z enakim izgovorom lahko odpravil polovico strank brez blaga na magistrat. Trgovci, ki bodo na tak način postopali — in ako ne bodo v prihodnje pravočasno naznanili ostanka blaga, kakor je objavljeno v listih, temveč bodo čakali, da se vsakega posebej še prav vljudno vabi na magistrat, se jim bode brez zadržke odvzela prodaja aprovizacijskega blaga, ker se s površnimi trgovci aprovizacija ne more še nadalje ukvarjati. Vsak trgovec mora skrbeti za svoje stranke, in če ni kaj v redu, sam javiti magistratu, ne pa pošiljati strank na magistrat — ker ta

na jednostranske izjave strank in brez zaslišanja trgovcev ne more ničesar ukreniti.

Kis na zelene izkaznice A. Stranke z zelenimi izkaznicami A prejmejo kis v četrtek, dne 20. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 3. do 4. štev. 1 do 200, od 4. do 5. štev. 201 do konca. Stranke dobe za vsako osebo po pol litra, kar stane 30 vinarjev.

Krompir za III. in IV. uradniško skupino. Stranke z izkaznicami III. in IV. uradniške skupine prejmejo krompir v četrtek, dne 20. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 3. do 4. tretja uradniška skupina, od 4. do 5. četrta uradniška skupina. Stranke dobe za vsako osebo po 3 kg krompirja. Kilogram stane 50 vinarjev.

Prodaja fižola za stranke. Fižol za stranke se bode prodajal od četrta dne 20. t. m. do vštete sobote, dne 22. t. m. Na vsako izkaznico za moko se dobi četrta kilograma fižola. Kilogram fižola stane 2 K 40 vin. Po 22. t. m. se ne sme več oddajati blaga. Ostanek vsega blaga, ki ga imajo trgovci še v zalogi, je napovedati zanesljivo v ponedeljek, dne 24. junija.

Letoviščarji, ki nameravajo priti na letovišče v Ljubljano se opozarjajo, da ne dobe za časa svojega bivanja v Ljubljani nobenih živil od ljubljanske aprovizacije in tudi ne izkaznic za živila. Kdor hoče priti na letovišče v Ljubljano, naj prinese živila seboj, ali pa naj prejme še v naprej živila na svojem prejšnjem stalnem bivališču, ter si jih da pošiljati v Ljubljano. Radi pomanjkanja živil mestna aprovizacija ne more sprejeti nikakih letoviščarjev na prehrano. To se sporoča interesentom v smislu razpisa c. kr. urada za ljudsko prehrano z dne 3. aprila 1918 št. 42.208.

Za tisk. sklad Napreja so darovali sodr. Jernejčič J. Zagorje K 2, Pišek Trbovlje K 4, Ceglar Fr. nabral v veseli družbi v Bučki na Dolenjskem K 7, A. Vrčon Skrilje K 3.50, F. Porenta K 2, K. Jarc K 2, skupaj K 20.50. Lepa hvala!

## Odgovori uredništva.

Anton L. v K. — »Domovina« je časopis, ki ga izdajajo mlado-liberalci v Ljubljani. Za delavce, ki ne morejo naročiti dnevnika »Naprejš«, naročite tednik »Delavec«, ki izhaja v Ljubljani, Učiteljska tiskarna. — Peter V. na R. Glede vojnega posojila se obrnite na kako banko ali pa na »Splošno kreditno društvo« v Ljubljani. — C. M. v Lj. Bilo bi konfiscirano. E. K. v C. 1) Arbeiterwille, Gradec, Mariengasse 16/II.; 2) Ne; 3) Ne. — Z. Z. III. Zoré Viktor, strokovni tajnik v Ljubljani, Selenburgova ulica 6. Obrnite se nanj; pojasnil vam bo vse potrebno. — Član jugosl. socialno demokratske stranke postane lahko vsak, kdor prizna strankin program in je pošten človek. Strankin davek znaša 70 vin. na mesec.

## Razno.

\* 1000 K za hektoliter vina! Te dni so prodali na otoku Visu v Dalmaciji partijo vina močnega 11 procentov za 1000 K hektoliter. Pred vojsko so pa prodali vino v Dalmaciji za 30 do 40 K hektoliter. Kam bomo še prišli?

\* Hazardno igro je vlada prepovedala na Ogrskem. \* Ukrajinski poslanik za Carigrad Cigalenko je tja odpotoval.

Izdajatelj in odgovorni urednik:  
Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

## 17 letna gospodična,

ki je absolvirala trg. tečaj na Liceju, večša nemščine in slovenščine, nemške in slovenske stenografije, korespondence, knjigovodstva in strojepisja, želi primerne službe v mestu ali izven mesta.

Ponudbe na upravo »Napreja«.

# Delavske zadruge za Trst, Istrijo in Furlanijo,

vpisana zadruga z omejeno zavezo.

## XIV. poslovno leto. Od 1. julija 1917 do 30. junija 1918.

### Mesečni izkaz:

| Poslovno leto | 1917—1918     | 1916—1917    | Napredek     |
|---------------|---------------|--------------|--------------|
| Julij         | 790.627.05    | 617.700.78   | 172.926.27   |
| Avgust        | 1.008.000.20  | 673.839.36   | 334.160.84   |
| September     | 952.558.54    | 626.988.91   | 325.569.63   |
| Oktober       | 981.091.25    | 683.039.21   | 298.052.04   |
| November      | 833.810.09    | 714.314.29   | 119.003.80   |
| December      | 1.049.368.69  | 775.963.69   | 273.405.27   |
| Januar        | 933.347.22    | 670.567.01   | 262.780.21   |
| Februar       | 922.653.39    | 728.819.72   | 248.823.67   |
| Marec         | 1.189.773.81  | 790.163.18   | 399.610.63   |
| Aprila        | 1.187.571.68  | 919.870.93   | 267.700.75   |
| Maj           | 1.249.085.91  | 917.450.76   | 331.633.15   |
| Skupaj        | 11.152.386.10 | 8.118.717.84 | 3.033.668.26 |

### Hranilni oddelek:

Stanje vlog 31. maja 1918 . . . . . K 1.571.391.16  
Stanje vlog 30. junija 1917 . . . . . „ 977.019.61

Napredek v 11. mesecih . . . . . K 594.371.55

### Gibanje članov:

Vpisanih članov do 31. maja 1918 . . . . . 14.505.  
Vpisanih članov do 30. junija 1917 . . . . . 14.274.

Napredek v sedmih mesecih . . . . . 231.

Na bolniški in posmrtninski podpori se je izplačalo od 1. julija do 31. maja 1918 K 24.928.60  
Na dividendah za poslovna leta 1914—1915 in 1915—1916 tekom istega časa „ 1.491.70

### Inkaso skladišča oblačil:

(Že obsežen v izkazu razpečanega blaga.)

Oddelek oblačil . . . . . K 149.292.44  
Oddelek manufaktur . . . . . „ 392.972.15  
Oddelek obuval . . . . . „ 128.881.93  
Oddelek pokrival . . . . . „ 41.031.06

Skupaj . . . . . K 712.177.58

V tem izkazu je naveden le inkaso 26 zadrugnih skladišč, ker se je ostalih 10 začasno zaprlo. Zaprta so: eno skladišče v Pulju (drugo posluje še), ter 7 skladišč v goriškem vojnem ozemlju, Od 7 mesnic je zaprtih 5.

V Trstu, 31. maja 1918.

Vodstvo.